

Raport
Zespołu Oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 12 – 13 kwietnia 2010 r. dotyczącej oceny jakości
kształcenia na kierunku „architektura i urbanistyka” prowadzonym
na Wydziale Architektury Politechniki Śląskiej w Gliwicach
na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia
oraz jednolitych studiów magisterskich

Informacje wstępne.

Zespół Oceniający powołany został przez Sekretarza PKA, w składzie:

- prof. dr hab. inż. **Krzysztof Kędzior** przewodniczący
- prof. dr hab. inż. arch. **Anna Mitkowska** ekspert PKA
- prof. dr hab. inż. arch. **Marzanna Jagiełło-Kołaczyk** ekspert PKA
- mgr **Monika Stachowiak-Kudła** ekspert formalno-prawny PKA
- **Ewa Trzeciak** przedstawicielka Parlamentu Studentów RP

Wizytację członkowie Zespołu poprzedzili zapoznaniem się z przekazanym przez Władze Uczelni Raportem Samooceny, ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z Władzami Uczelni i Wydziału prowadzącego oceniany kierunek studiów, analizował dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji, otrzymał od Władz Uczelni dodatkowo zamówione dokumenty, przeprowadził hospitacje oraz spotkania ze studentami i z pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, przeanalizował wylosowane prace dyplomowe, między innymi pod względem podobieństwa do źródeł internetowych.

Wyżej wymieniony kierunek otrzymał pozytywną ocenę jakości kształcenia wyrażoną w Uchwale Nr 306/2005 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 30 czerwca 2005 r. W Uchwale określono termin następnej wizytacji w roku akademickim 2009/2010.

Załącznik Nr 1 - Podstawa prawna wizytacji.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

I.1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów.

Politechnika Śląska w Gliwicach jest publiczną, autonomiczną, akademicką uczelnią techniczną, działającą na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164 poz. 1365, z późn. zm.) oraz statutu z dnia 26 czerwca 2006 r. z późn. zm. Została utworzona na mocy dekretu z dnia 24 maja 1945 r. (Dz. U. Nr 21, poz. 118) oraz dekretu z dnia 20 marca 1946 r. o przeniesieniu siedziby Politechniki Śląskiej z Katowic do Gliwic (Dz. U. Nr 13, poz. 91). Obecnie Uczelnia jest jedną z największych uczelni technicznych w kraju kształcącą około 30 tysięcy studentów na 12 wydziałach i 35 kierunkach studiów, posiadającą upoważnienia do nadawania stopnia naukowego doktora w 21, a stopnia naukowego doktora habilitowanego w 16 dyscyplinach. W Uczelni tej studiuje głównie mieszkańcy Górnego Śląska i Zagłębia, a więc można uznać, że ma ona charakter regionalny. Strukturę wewnętrzną Politechniki Śląskiej tworzą następujące Wydziały: Architektury, Inżynierii Materiałowej i Metalurgii, Automatyki, Elektroniki i Informatyki, Inżynierii Środowiska i Energetyki, Budownictwa, Matematyczno-Fizyczny, Chemiczny, Mechaniczny Technologiczny, Elektryczny, Organizacji i Zarządzania, Górnictwa i Geologii, Transportu.

Misją Politechniki Śląskiej jest przede wszystkim kształcenie na najwyższym poziomie, prowadzenie badań naukowych na możliwie wysokim poziomie oraz szeroka współpraca międzynarodowa.

Działaniem strategicznym jest przybliżenie młodzieży regionu miejsca studiowania do miejsca zamieszkania oraz współpraca z innymi ośrodkami naukowymi i dydaktycznymi w regionie, czego dowodem jest m.in. powołanie Śląskiego Centrum Zaawansowanych Technologii i Centrum Inżynierii Biomedycznej. Uczelnia współpracuje również z przemysłem realizując prace naukowo-badawcze i wdrożeniowe.

Misja Politechniki Śląskiej jest dobrze określona, typowa dla publicznych uczelni technicznych i oparta o prowadzone badania naukowe wykorzystywane w kształceniu. Strategia działania Politechniki wpisuje się w lokalne potrzeby i możliwości, na bazie szerokiej współpracy z przemysłem.

Kształcenie na kierunku „architektura i urbanistyka” w Politechnice Śląskiej rozpoczęto w 1949 roku w ramach Oddziału Architektury na Wydziale Inżynieryjno-Budowlanym. Samodzielność organizacyjną Wydział uzyskał w 1977 roku. Wydział Architektury Politechniki Śląskiej poprzez osoby jego założycieli - profesora Zygmunta Majerskiego, profesora Tadeusza Teodorowicza-Todorowskiego, docenta Włodzimierza Bucia kontynuuje tradycje Wydziału Architektury Politechniki Lwowskiej. Wszyscy trzej Profesorowie reprezentowali postać uczonego tworzącego wiedzę weryfikowaną praktycznym

wykonywaniem zawodu. W połączeniu z miejscowym, śląskim pragmatyzmem i racjonalizmem ich postawa silnie wpłynęła na metodę nauczania i kierunki badań.

I.2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi Uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa.

Zgodnie z przepisami statutu organami kolegialnymi Uczelni są Senat i rady wydziałów, natomiast organami jednoosobowymi – Rektor i Dziekani.

Rektor zgodnie z przepisami art. 72 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Analiza przedstawionej dokumentacji wykazała, iż sprawy, którymi zajmował się Rektor odpowiadały jego ustawowym i statutowym kompetencjom. Przekazał On Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego w terminach przewidzianych przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym roczne sprawozdanie z działalności Uczelni wraz z informacją dotyczącą obsady kadrowej na prowadzonych kierunkach studiów oraz uchwały Senatu w sprawach: przyjęcia lub zmiany regulaminu studiów oraz zasad i trybu przyjmowania na studia wraz z uchwałą uczelnianego organu uchwałodawczego samorządu studenckiego; określił w sposób zgodny z przepisami § 20 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634) wysokość opłaty za wydanie elektronicznej legitymacji studenckiej, indeksu, dyplomu ukończenia studiów wraz z dwoma odpisami, za wydanie dodatkowego odpisu dyplomu w tłumaczeniu na język obcy oraz za wydanie dokumentu stwierdzającego ukończenie studiów podyplomowych (zarządzenie nr 36/08/2009 z dnia 28 stycznia 2009 r.).

W skład **Senatu** na kadencję 2008-2012 wchodzi 56 osób, w tym 12 osób będących przedstawicielami studentów i doktorantów, zgodnie zatem z przepisami art. 61 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym przedstawiciele studentów i doktorantów stanowią nie mniej niż 20 % składu Senatu. Analiza dokumentacji związanej z pracą Senatu wykazała, iż przestrzega się zapisu, by posiedzenia zwyczajne Senatu zwoływane były przez Rektora raz w miesiącu, z wyłączeniem przerwy wakacyjnej. Zakres uchwał Senatu jest zgodny z jego statutowymi oraz ustawowymi kompetencjami. Na podstawie dokumentacji pracy Senatu stwierdzono, że Senat wypełnił obowiązki ustawowe, w zakresie art. 130 ust. 2 i 8 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym - podjął w dniu 20 kwietnia 2009 r. uchwałę nr VIII/60/08/09 w sprawie wysokości pensum nauczycieli akademickich. Wymiar zadań dydaktycznych dla

poszczególnych stanowisk został określony przez Senat w postanowieniach statutu. Stwierdzono również, że Senat wypełnił obowiązki ustawowe w zakresie art. 169 ust. 2 – podjął w dniu 26 maja 2008 r. uchwałę nr XXXI/221/07/08 w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia w roku akademickim 2009/2010. Uchwała określa na jakich kierunkach i formach studiów będzie prowadzona rekrutacja, opisuje przebieg procesu rekrutacyjnego, ustala zadania komisji rekrutacyjnej oraz tryb postępowania odwoławczego. Senat wywiązuje się jednocześnie z obowiązków ustawowych przewidzianych art. 68 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym dla podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni, ustalił wytyczne w sprawie uchwalania przez Rady Wydziałów planów studiów i programów nauczania prowadzonych w ramach poszczególnych kierunków. Dokumentacja dotycząca pracy Senatu prowadzona jest w sposób prawidłowy – Uczelnia posiada protokoły z obrad wraz z opisem i sposobem głosowania, listy obecności oraz uchwały podpisane przez przewodniczącego, w których przywołuje się podstawę prawną oraz określa okres, od którego będą obowiązywać. **Stwierdzonym uchybieniem jest brak podpisu osoby protokołującej w protokole.**

Dziekan Wydziału Architektury zgodnie z przepisami art. 76 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Analiza dokumentacji związanej z pracą Dziekana wykazała **naruszenie przepisów ustawy** z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.) w zakresie art. 130 ust. 5, nie określił szczegółowego zakresu i wymiaru obowiązków nauczycieli akademickich.

Rada Wydziału Architektury została powołana w sposób zgodny ze statutem. Liczy ona 27 członków, w tym 6 przedstawicieli studentów i doktorantów, zgodnie zatem z przepisami art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym przedstawiciele studentów i doktorantów stanowią nie mniej niż 20 % składu Rady Wydziału. Analiza przedstawionej dokumentacji wykazała, iż w obszarze zainteresowań Rady Wydziału znalazły się sprawy należące do jej ustawowych i statutowych kompetencji: ustalono ogólne kierunki działalności jednostki oraz uchwalono, zgodnie z wytycznymi ustalonymi przez Senat plany studiów i programy nauczania dla studiów pierwszego i drugiego stopnia po zasięgnięciu opinii właściwego organu samorządu studenckiego oraz dla studiów podyplomowych. Na Wydziale przechowywane są protokoły z obrad Rady Wydziału wraz z opisem i sposobem głosowania oraz listy obecności i uchwały podpisane przez przewodniczącego.

Wniosek: Analiza uchwał Senatu oraz Rady Wydziału, a także zarządzeń Rektora wskazuje, iż organy te działają w zakresie swoich ustawowych i statutowych kompetencji.

Konieczne jest określenie praw Dziekana szczegółowego zakresu i wymiaru obowiązków nauczycieli akademickich.

Przedmiotem analizy przeprowadzonej przez przedstawiciela Parlamentu Studentów RP były następujące przepisy wewnętrzne Uczelni:

Regulamin studiów Politechniki Śląskiej, „Umowa o świadczenie usług edukacyjnych na studiach niestacjonarnych”, „Regulamin pomocy materialnej dla studentów Politechniki Śląskiej” oraz dokumenty normujące zasady odpłatności za usługi edukacyjne i opłaty dodatkowe.

Wymienione akty prawne oceniane zostały pozytywnie, gdyż przepisy zawarte w nich nie budzą zastrzeżeń.

Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów Uczelni.

I.3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych* i dydaktycznych.

W ramach Wydziału funkcjonują:

Katedra Urbanistyki i Planowania Przestrzennego (RAr-1),

Katedra Projektowania Architektonicznego (RAr-2),

Katedra Strategii Projektowania i Nowych Technologii w Architekturze (RAr-3),

Katedra Historii i Teorii Architektury (RAr-4),

Katedra Sztuk Pięknych i Użytkowych (RAr-5).

W skład Wydziału wchodzi także:

Dziekanat(RAr-0),

Administracja (obsługa budynku).

Powołania kierowników katedr zostały dokonane zgodnie z przepisami statutowymi.

Wszystkie ww. jednostki Wydziału są bezpośrednio związane z problematyką „architektury i urbanistyki”. **Należy więc uznać, że struktura Wydziału jest prawidłowa, dająca mocne oparcie dla nauczania na wizytowanym kierunku kształcenia.**

* użyte określenia: zadania naukowe, badania naukowe, dorobek naukowy, stopnie i tytuły naukowe oznaczają odpowiednio zadania artystyczne, twórczość artystyczną, dorobek artystyczny oraz stopnie i tytuły w zakresie sztuki.

I.4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Tabela nr 1.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni	jednostki	uczelni	jednostki
Studia stacjonarne	19963	1041	524	25
Studia niestacjonarne	8946	149	199	-
Razem	28909	1190	723	25

Uczelnia spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym – liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych nie jest mniejsza od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych.

I.5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich.

Kształcenie prowadzone jest na dwóch kierunkach studiów:

- „architektura i urbanistyka” na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w systemie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych,
- „architektura wnętrz” na poziomie studiów pierwszego stopnia w systemie studiów stacjonarnych.

Wydział posiada prawo do nadawania stopnia doktora nauk technicznych w dyscyplinie architektura i urbanistyka (zarządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 lipca 1987 r.). Wydział nie prowadzi własnych studiów doktoranckich. Doktoranci z Wydziału uczestniczą w Środowiskowym Studium Doktoranckim na Wydziale Budownictwa.

Kierunek „architektura i urbanistyka” otrzymał pozytywną ocenę jakości kształcenia wyrażoną w Uchwale Nr 306/2005 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 30 czerwca 2005 r. Akredytacja została udzielona do roku akademickiego 2009/2010. Kierunek „architektura wnętrz” nie został oceniony z powodu nie zakończonego pierwszego cyklu kształcenia.

Wydział prowadzi także studia podyplomowe w zakresach: Konserwacji Zabytków Architektury i Urbanistyki, Planowania i Gospodarki Przestrzennej i Kształtowania Krajobrazu, Projektowania Cywilnych Portów Lotniczych, Architektury Wnętrz i Wzornictwa.

I.6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.

Tabela nr 2.

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I stopnia	I	224	-	224
	II	205	-	205
	III	179	-	179
	IV	-	-	-
II stopnia	I	50	50	100
	II	-	99	99
Jednolite studia magisterskie	I	-	-	-
	II	-	-	-
	III	-	-	-
	IV	171	-	171
	V	212	-	212
	VI	-	-	-
Razem		1041	149	1190

Studenci kierunku „architektura i urbanistyka” stanowią 87,5% studentów Wydziału Architektury i 3,6% studentów Politechniki Śląskiej. Ze względu na unikatowy – w skali uczelni – kierunek kształcenia oraz zapotrzebowanie na absolwentów, perspektywy rozwoju kierunku „architektura i urbanistyka” w Politechnice Śląskiej są dobre.

Zespół Oceniający stwierdza, że wymagania prawne działania Uczelni, Wydziału i wizytowanego kierunku są spełnione. Ogólne warunki funkcjonowania Uczelni, Wydziału i kierunku zapewniają realizację misji Uczelni i celów Wydziału oraz kierunku.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja.

II.1.Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta.

II.1.1. Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie oraz struktury kwalifikacji absolwenta z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego.

Oceniana jednostka ma opracowane sylwetki absolwenta dla obu poziomów studiów, zarówno I jak i II stopnia. Opis sylwetki zawarty w Raporcie Samooceny oparty jest na kompetencjach absolwenta. Uwzględnia także tzw. deskryptowy efekt kształcenia (przewidziany w ramach Procesu Bolońskiego).

Kształcenie na jednolitych stacjonarnych studiach magisterskich obejmuje studentów, którzy rozpoczęli te studia przed trzema laty i odbywa się obecnie jedynie na latach: III-V. Nie prowadzi się już naboru na jednolite studia magisterskie.

Sylwetka absolwenta dla wygaszanych stopniowo studiów jednolitych (stacjonarnych) i niestacjonarnych (wieczorowych) odpowiada sylwetce studiów dwustopniowych. Nakreślone sylwetki absolwentów uwzględniają podstawowe wymagania zawarte w standardzie obowiązującym na kierunku „architektura i urbanistyka”.

Poniżej scharakteryzowano sylwetki absolwenta studiów I i II stopnia, ujęte w Raporcie Samooceny.

Studia I stopnia

Absolwent kierunku „architektura i urbanistyka” jest przygotowany do działalności zawodowej w charakterze pracownika pomocniczego w zakresie: projektowania urbanistycznego i projektowania obiektów architektonicznych wraz z ich otoczeniem, oraz w zakresie wykonawstwa i nadzoru budowlanego.

Nabywa umiejętności gromadzenia i wykorzystywania informacji, kształtowania środowiska człowieka zgodnie z jego potrzebami użytkowymi, oraz tworzenia projektów spełniających wymagania estetyczne, użytkowe i techniczne.

Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.

Absolwenci studiów inżynierskich są przygotowani do podjęcia studiów II stopnia.

Studia II stopnia

Absolwent studiów II stopnia jest przygotowany do podjęcia działalności w zakresie projektowania architektonicznego, urbanistycznego, planowania przestrzennego oraz działalności związanej z ochroną i konserwacją zabytków architektury i urbanistyki.

Może podejmować pracę w pracowniach architektonicznych, urbanistycznych i jednostkach zajmujących się planowaniem przestrzennym, jak również w jednostkach administracji samorządowej i państwowej, instytucjach badawczych i badawczo-rozwojowych.

Absolwent studiów II stopnia może kontynuować kształcenie w ramach studiów III stopnia.

Porównanie sylwetki absolwenta ze Standardami realizowanych studiów wykazuje, że realizacja planu i programu może prowadzić do wykształcenia absolwenta w zgodzie z wymaganiami określonymi w standardzie.

II.1.2. Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad rekrutacji na studia II stopnia.

Szczegółowe zasady rekrutacji określone są w procedurze wydziałowej Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Warunki i tryb rekrutacji uchwalane są corocznie przez Senat Politechniki Śląskiej. Uchwała Rady Wydziału precyzuje kierunki, stopnie i rodzaje studiów, na które prowadzony jest nabór, limity przyjęć oraz szczegółowe zasady rekrutacji. Rekrutacja na Politechnice Śląskiej prowadzona jest za pomocą Systemu Obsługi Rekrutacji. Dziekan co roku powołuje Wydziałową Komisję Rekrutacyjną (nauczyciele akademicki, a także przedstawiciele Samorządu Studenckiego).

Kandydaci na I rok studiów I stopnia przyjmowani są na podstawie wyniku otrzymanego z egzaminu maturalnego z matematyki oraz wyniku uzyskanego ze sprawdzianu z predyspozycji architektonicznych. Podstawę przyjęcia stanowi liczba punktów uzyskanych za wyżej wymienione wyniki.

Kandydaci na I rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych II stopnia przyjmowani są na podstawie rozmowy kwalifikacyjnej oraz dyplomu inżynierskiego, uzyskanego na studiach I stopnia na kierunku „architektura i urbanistyka”, lub dyplomu inżynierskiego uzyskanego na studiach I stopnia na kierunku „budownictwo” w specjalności „budowlano-architektonicznej” i sprawdzianu z uzdolnień architektonicznych.

Oferta edukacyjna kierowana jest do absolwentów szkół średnich regionu, wśród których prowadzona jest promocja Wydziału. Kandydaci na studia II stopnia rekrutują się spośród absolwentów studiów I stopnia z całego kraju.

II.1.3. Ocena realizacji programu studiów.

Wydział prowadzi kształcenie na kierunku „architektura i urbanistyka) na studiach I stopnia (8 semestrów) i II stopnia (3 semestry) w systemie stacjonarnym. Ponadto prowadzone są studia: niestacjonarne II stopnia (4 semestry), a także stopniowo wygaszane jednolite studia magisterskie (10 semestrów).

Realizowane obecnie plany studiów I i II stopnia są zgodne z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. dla kierunku „architektura i urbanistyka”. Plany, programy ramowe studiów oraz sylabusy (karty przedmiotów), dla wszystkich siedmiu form studiów są podane w Załączniku 5 Raportu Samooceny.

Plany (wg nowego standardu) studiów stacjonarnych I i II - stopnia są dostosowane do nowych standardów kształcenia wprowadzonych Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. (Dz. U. Nr 164, poz. 1166).

Plan (wg nowego standardu) studiów niestacjonarnych II stopnia jest dostosowany do nowych standardów kształcenia wprowadzonych Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. (Dz. U. Nr 164, poz. 1166).

Plan (wg starego standardu) jednolitych magisterskich studiów stacjonarnych jest dostosowany do standardów kształcenia wprowadzonych Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 3 listopada 2003 r. (Dz. U. Nr 210 z 2003 r., poz. 2040, załącznik nr. 210, z dnia 11 grudnia 2003 r.). Plan ten w roku akademickim 2008/2009 obowiązuje tylko studentów III i IV roku.

Wszystkie wymienione wyżej plany studiów były we właściwy sposób zatwierdzone przez Radę Wydziału. Informacje charakteryzujące plany i programy kształcenia, zestawienie godzin dydaktycznych w odniesieniu do formy i poziomu kształcenia oraz formy prowadzonych studiów i ich wymiar czasowy na ocenianym kierunku „architektura i budownictwo” podano w **Załączniku Nr II.a**.

Porównanie programów ze standardami kształcenia

Porównanie przeprowadzono dla trzech programów studiów, które będą kontynuowane w kolejnych latach. Pominęto program studiów, na który nie prowadzi się już naboru i który jest stopniowo wygaszany.

W programie studiów I i II stopnia uwzględniono przedmioty wybieralne. W programie studiów stacjonarnych I stopnia uwzględniono przedmioty wybieralne o łącznej liczbie 375

godzin. Liczba ta jest większa od wymaganego standardem 30% godzin, obliczonej zgodnie z interpretacją MNiSW następująco:

$$0,3 (3225-375-1815-810) = 67,5 \text{ godzin.}$$

Z porównania danych wynika również, że udział wykładów, w stosunku do pozostałych zajęć, nie przekracza 50 % (w zależności od rodzaju studiów mieści się on w przedziale 15-30%).

W planach studiów wyraźnie zaznaczono zajęcia projektowe i laboratoryjne. Taki układ zajęć stwarza warunki do dobrego przygotowania do wykonywania zadań o charakterze praktycznym.

Podsumowując powyższe zestawienia **Zespół Oceniający stwierdza, że plany studiów realizowane na Wydziale w zakresie kierunku kształcenia „architektura i urbanistyka” są zgodne ze standardami.**

II.1.4. Ocena systemu ECTS.

Studenci objęci są, począwszy od roku akademickiego 2004/2005, systemem nauczania uwzględniającym punkty kredytowe (ECTS). Za podstawę przyjęto zasadę, że nakład pracy w ciągu jednego semestru odpowiada 30 punktom (studia stacjonarne). Odpowiadające każdemu przedmiotowi punkty podane są w planach studiów oraz na większości, choć nie na wszystkich kartach przedmiotów. Liczba punktów ECTS wymagana do ukończenia studiów wynosi: studia I stopnia - 240, studia II stopnia (stacjonarne i niestacjonarne) - 90, w sumie 330 punktów. Punkty ECTS obejmują także projekty dyplomowe, za które przyznano: dla I stopnia - 15 pkt, dla II stopnia – 20 pkt.

Zgodnie z Regulaminem Studiów, Dziekan przed rozpoczęciem studiów podaje do wiadomości studentów ustalenia uczelnianego systemu ECTS, obowiązujące na poszczególnych semestrach i latach studiów.

Zespół oceniający uznaje, że system ECTS jest prawidłowy, gdyż w planach studiów I i II stopnia, opracowanych według nowego standardu, liczba godzin i punktów ECTS jest zgodna z ustalonym standardem kształcenia na kierunku „architektura i urbanistyka”. **Uwagę zespołu zwraca jednak fakt braku informacji o punktach ECTS na niektórych kartach przedmiotu.**

II.1.5. Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej (z części studenckiej).

Studenci, mimo zgłoszenia kilku uwag krytycznych, pozytywnie oceniają opiekę naukową i dydaktyczną sprawowaną przez kadre nauczającą i Władze Wydziału (patrz Cz. VII niniejszego raportu).

II.2. Analiza i ocena efektów kształcenia.

II.2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

Kontrola postępów w nauce odbywa się na bieżąco (przeglądy stanu zaawansowania projektów, kolokwia, kartkówki, bieżące oceny prac plastycznych). Każdy z prowadzących prowadzi własną dokumentację postępów w nauce poszczególnych studentów, zgodną z regulaminem studiów. O terminowość składania dokumentacji dotyczącej ocen dba Dziekanat.

Zespół Oceniający po zapoznaniu się z, dostarczonymi na prośbę Zespołu, pracami studenckimi (projekty, kolokwia, egzaminy pisemne) stwierdza, że stosowane formuły sprawdzenia postępów wiedzy studentów kończących zajęcia z poszczególnych przedmiotów umożliwiają ich wiarygodną ocenę.

II.2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu.

Analizowany przez Zespół Oceniający odsiew dotyczył roku akademickiego 2008/2009. Zaobserwowano duży odsiew studentów po II roku studiów II stopnia niestacjonarnych sięgający 71 % (skreślono 88 studentów z ogólnej liczby 126 przyjętych na II rok) oraz dla V roku studiów magisterskich jednolitych – 31 % (63 z ogólnej liczby 207 przyjętych na ten rok). Większość skreśleń objęła studentów, którzy nie przystąpili w terminie do obrony pracy dyplomowej. Wydaje się to być spowodowane podejmowaniem przez studentów ostatnich lat pracy zawodowej i przesunięciem obrony pracy dyplomowej na okres późniejszy. Jednakże, **zdaniem Zespołu Oceniającego, sam fakt tak wysokiego odsiewu należy uznać za niepokojący.**

II.2.3. Ocena zasad dyplomowania

Zasady Dyplomowania oparte są na Regulaminie Studiów Politechniki Śląskiej z dnia 26.04.2004 r. (rozdz. VIII, § 33). Pracę dyplomową wykonuje student pod kierunkiem nauczyciela akademickiego z tytułem lub stopniem naukowym. Student dokonuje swobodnego wyboru promotora. Promotor nie może mieć więcej niż 10 dyplomantów. Praca

dyplomowa na studiach I stopnia może mieć charakter projektu architektonicznego lub urbanistycznego. Na studiach II stopnia praca dyplomowa może mieć charakter pracy badawczej lub projektu: architektonicznego, urbanistycznego z zakresu planowania przestrzennego lub ochrony i konserwacji zabytków architektury i urbanistyki. Temat pracy dyplomowej oraz jej zakres zatwierdzany jest przez kierownika katedry, w ramach seminarium dyplomowego. Praca dyplomowa składa się z części opisowej i części graficznej, przedstawionej w postaci plansz o formacie 100x70cm (w tym jednej planszy zbiorczej w formie posteru).

Dziekan wyznacza skład komisji egzaminu dyplomowego, w tym w szczególności wskazuje przewodniczącego i recenzenta.

Egzamin dyplomowy składa się z trzech części:

- sprawdzianu wiedzy w zakresie kierunku studiów,
- sprawdzianu wiedzy w zakresie związanej z tematem pracy,
- publicznej obrony pracy dyplomowej, w skład której wchodzi przedstawienie tez i zreferowanie pracy oraz odpowiedź na recenzję i pytania komisji oraz publiczności.

Wszystkie części egzaminu muszą zostać zaliczone przez Dyplomanta z wynikiem pozytywnym.

Egzamin dyplomowy i obrona pracy ma charakter otwarty (publiczny).

Ostateczny wynik ustalany jest (na podst. Regulaminu Studiów w PŚI) na podstawie sumy trzech składników: 50% oceny z przebiegu studiów, 25% oceny z pracy dyplomowej, 25% oceny egzaminu dyplomowego.

Załącznik Nr 3 – Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych.

Na podstawie przeglądu prac dyplomowych można stwierdzić, iż – na ogół – poziom wymagań jest prawidłowy, a oceny nie budzą większych zastrzeżeń. W dwóch przypadkach stwierdzono, iż promotorami prac są magistrowie, co jest w sprzeczności z opisanymi wyżej Zasadami Dyplomowania.

Na podkreślenie i uznanie zasługuje fakt, iż wszystkie prace wykonano w nawiązaniu do konkretnych potrzeb miasta Gliwic, regionu śląskiego a także całego kraju (np. projekt Ambasady RP w Berlinie). Szereg prac jest na wysokim poziomie, umożliwiającym prezentowanie ich w konkursach.

II.2.4. Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

Ocenie poddano programy dla I stopnia studiów stacjonarnych (8 sem.), II stopnia studiów stacjonarnych (3 sem.), II stopnia studiów niestacjonarnych (4 sem.) oraz wygaszanych stopniowo stacjonarnych studiów jednolitych (10 sem.). Ocenia się, że programy studiów odpowiadają deklarowanym celom kształcenia i umożliwiają osiągnięcie celów deklarowanych w sylwetce absolwenta.

Za prawidłową uznaje się także sekwencję przedmiotów zawartych w przyjętych planach studiów oraz ofertę zajęć do wyboru.

Studenci oceniani są według zasad opartych na systemie punktowym, obowiązującym w Uczelni, według którego wszystkie przedmioty (poza wychowaniem fizycznym) mają przypisaną liczbę punktów ECTS. Oceny (zgodnie z Regulaminem Studiów) podzielone są na 6 stopni: bardzo dobry (5), dobry plus (4,5), dobry (4), dostateczny plus (3,5), dostateczny (3).

Rozliczenie studentów z postępów w nauce następuje po każdym semestrze. Egzaminy przeprowadzane są w formie ustnej lub pisemnej (zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami z egzaminującym).

II.3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego.

II.3.1. Ocena stosowanych metod dydaktycznych.

W procesie kształcenia na kierunku „architektura i urbanistyka” stosowane są tradycyjne formy dydaktyczne: wykłady, ćwiczenia projektowe, ćwiczenia laboratoryjne, seminaria oraz ćwiczenia terenowe. Dominującą formą zajęć dydaktycznych jest projektowanie.

Zajęcia prowadzone są w salach projektowych, pracowniach plastycznych oraz salach audytoryjnych z wykorzystaniem sprzętu audio-wizyjnego. **Uwagę zwraca skromna pojemność sali Ar 402 oraz jej mało funkcjonalne rozplanowanie (sala nazbyt długa i wąska).**

Ćwiczenia z rysunku, malarstwa i rzeźby prowadzone są w odrębnych **atelier. Są one stanowczo zbyt małe;** studenci odbywają w nich zajęcia bardzo stłoczeni.

Liczebność grup studenckich zgodna jest z Uchwałą Senatu nr VIII/62/08/09 z 20 kwietnia 2009r. w sprawie rodzajów zajęć dydaktycznych i liczebności grup studenckich w roku akademickim 2009/2010. Ich liczby są zróżnicowane i wynoszą dla: ćwiczeń audytoryjnych 24-30 osób, lektoratów z języków obcych 12-18, zajęć laboratoryjnych 8-15, zajęć seminaryjnych 12-15 oraz zajęć projektowych 12-15.

Istotnym elementem kształcenia są konsultacje z prowadzącymi poszczególne zajęcia w wymiarze co najmniej 2 godz. tygodniowo.

Studenci mają, poza zajęciami, dostęp do pracowni komputerowej (22 stanowiska) ze stałym dostępem do Internetu, wyposażonej w profesjonalne, specjalistyczne oprogramowanie: 3ds Max Design 2010, Autodesk Revit 2010, Architectural 2010, Corel 12, Corel x4, Archicad 13, Artlantis R v.3, SketchUP 7, Office 2007, SpecBud v.8.1. Wydział poza stałą siecią komputerową posiada także sieć bezprzewodową EDUORAM, o zasięgu pokrywającym budynek Wydziału.

W roku akademickim 2007/2008 uruchomiona została na Wydziale Platforma Zdalnej Edukacji <http://platforma.polsl.pl/rar/>. Na Platformie publikowane są podstawowe informacje na temat przedmiotu: karta przedmiotu, program i harmonogram zajęć oraz materiały pomocnicze do zajęć, np. podkłady mapowe, zdjęcia terenu i linki do stron internetowych. Platforma wykorzystywana jest jako tablica ogłoszeń, w celu zamieszczania informacji w wersji elektronicznej.

Studenci niepełnosprawni korzystają z pomocy Uczelnianego Biura ds. Osób Niepełnosprawnych. Jego celem jest umożliwienie studentom niepełnosprawnym oraz przewlekłe chorym równego dostępu do oferty dydaktycznej uczelni, niezależnie od rodzaju i stopnia ich niepełnosprawności. Na Wydziale studiuje 11 osób niepełnosprawnych, które uzyskują stypendia.

Wydział prowadzi zajęcia w języku angielskim dla studentów zagranicznych studiujących w ramach programu LLP ERASMUS. Program zajęć ustalany jest dla każdego studenta zagranicznego, w oparciu o porozumienie o programie zajęć. Studenci zagraniczni studiują zgodnie z indywidualną organizacją studiów.

II.3.2. Ocena dostępności i jakości sylabusów.

Programy kształcenia przedstawione w załączniku (zał. 5 Raportu Samooceny) dla wszystkich rodzajów studiów zawierają sylabusy wszystkich przedmiotów ujętych w planie kształcenia, z rozbiciem na formy kształcenia z danego przedmiotu. **Uwagę Zespołu zwróciło duże zróżnicowanie Kart Przedmiotów pod względem ich konstrukcji oraz zawartości merytorycznej.** W części z nich brakuje określenia celów kształcenia i treści kształcenia (np. Projektowanie architektoniczne I/4, sem. IV; Architektura krajobrazu, sem. VII), warunków zaliczenia (np. Architektura i urbanistyka, sem. IV). Niektóre z nich nie zawierają ponadto informacji o punktach ECTS (m.in.: Projektowanie Architektoniczne, I st,

III r.; Historia architektury powszechnej nowożytnej, I st. II r.; Historia i teoria arch. powszechnej (średniowiecze), I st. I r.; Matematyka, I st. I r.; Projektowanie obiektów usług podstawowych, sem. IV).

Przegląd programów kształcenia pozwala na stwierdzenie, że treści kształcenia **większości z nich** opracowane są prawidłowo i zawierają niezbędne informacje dotyczące zakresu przedmiotu, związku z innymi przedmiotami, formy zajęć oraz spisu literatury.

Programy i treści kształcenia zawarte w sylabusach przedstawiane są przez prowadzących na pierwszych zajęciach. Są one wywieszane na tablicach przy poszczególnych jednostkach, a także zamieszczane (jako tzw. karty przedmiotu) na internetowej Platformie Zdalnej Edukacji.

Zespół oceniający potwierdza możliwość osiągnięcia celów kształcenia i kompetencji nakreślonych w sylwetce absolwenta.

II.3.3. Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk.

W programie studiów jednolitych magisterskich przewidziane są dwie praktyki: budowlana i przeddyplomowa. Praktyka budowlana, trwająca 2 tygodnie, zaliczana jest na ocenę, w ramach VI. semestru. Praktyka przeddyplomowa, trwająca 2 tygodnie, zaliczana jest na ocenę w ramach VIII. semestru. Zaliczeń dokonuje Opiekun Praktyk na podstawie sprawozdania studenta.

W programie studiów I stopnia przewidziana jest 12-tygodniowa praktyka zawodowa odbywana w ramach VII. semestru. Oceny praktyki dokonuje powołana na Wydziale komisja, składająca się z Opiekuna Praktyk i prodziekana ds. Studenckich oraz nauczycieli akademickich wyznaczonych przez dziekana. Zapraszani będą również przedstawiciele firm zatrudniających studentów. Warunkiem zaliczenia praktyki jest:

- odbycie praktyki w ustalonym terminie,
- przedłożenie dokumentu „potwierdzenie odbycia praktyki”,
- przedłożenie sprawozdania z przebiegu praktyki,
- prezentacja i obrona pracy wykonanej w ramach praktyki (prezentacja ma formę posteru),
- akceptacja sprawozdania i pozytywna ocena prezentacji i obrony przez Komisję ds. Praktyk Studenckich.

II.3.4. Ocena organizacji studiów.

Rok akademicki obejmuje 2 semestry (zimowy i letni), zajęcia dydaktyczne na studiach stacjonarnych trwają 15 tygodni w każdym semestrze. Studenci studiów niestacjonarnych

uczestniczą w zajęciach podczas 9 zjazdów w każdym semestrze. Zjazdy prowadzone są w soboty i niedziele.

Organizacja roku akademickiego jest zgodna z obowiązującym w Politechnice Śląskiej Regulaminem Studiów i zasadami organizacji roku akademickiego określonymi przez Prorektora ds. studenckich i nauczania oraz przez Dziekana.

Podział zajęć uwzględnia podstawowe wymagania dydaktyczne; obejmuje także przerwy. Bloki zajęć nie są dłuższe niż 4 godziny.

Obsada zajęć jest prawidłowa. Prowadzą je osoby o kompetencjach tematycznie związanych z przedmiotami.

II.3.5. Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Załącznik Nr 4 - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Podczas wizytacji odbyły się wszystkie przewidziane w rozkładzie zajęcia. Frekwencja na większości zajęć była zadawalająca. Studenci byli zorientowani i zainteresowani przedmiotem zajęć oraz poinformowani o sposobie ich zaliczania. Poziom zajęć i przygotowanie prowadzących były dobre lub bardzo dobre. Każda osoba prowadząca zajęcia posiadała przygotowane materiały. Pomieszczenia, w których prowadzono zajęcia były na ogół (za wyjątkiem sali Ar 402) odpowiednie, wyposażone w urządzenia do nagłaśniania i wizualizacji (w miarę potrzeby). **Zespół Oceniający pozytywnie ocenia wyniki hospitacji zajęć.**

Zarówno sylwetki absolwentów jak i zgodność planów i programów studiów z sylwetkami absolwenta zapewniają dobrą jakość kształcenia na wszystkich rodzajach studiów kierunku „architektura i urbanistyka.

Plany i programy studiów stacjonarnych i niestacjonarnych spełniają wymogi określone standardami kształcenia dla kierunku „architektura i urbanistyka”.

Zarówno stosunek liczby godzin wykładów do liczby godzin ćwiczeń praktycznych, jak i ogólnie przyjęta na wydziale skala ocen oraz punktów ECTS gwarantują właściwą realizację procesu kształcenia studentów. Zdaniem Zespołu Oceniającego należy doprowadzić jednak do ujednolicenia Kart Przedmiotów oraz konsekwentnego umieszczania na wszystkich z nich informacji o punktach ECTS, a także treściach i celach kształcenia.

Zasady rekrutacji są typowe dla uczelni w Polsce.

Praktyki są zgodne ze standardami. Na uznanie zasługuje bardzo dobra dokumentacja odbywanych praktyk.

Prace dyplomowe są wykonywane na dobrym poziomie, a ich tematyka jest związana z kierunkiem kształcenia.

Zespół Oceniający uważa, że koncepcja kształcenia na kierunku „architektura i urbanistyka” jest właściwa. Po usunięciu wymienionych usterek poziom kształcenia można będzie uznać za bardzo dobry.

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

III.1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia.

Decyzję o wdrażaniu Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Uczelni podjęto Uchwałą Senatu Nr XXVII/188/07/08 z dnia 28 stycznia 2008 r., a na Wydziale Architektury Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia został wprowadzony w życie uchwałą Rady Wydziału z dniem 1.10.2008r.

W ramach systemu opracowana została Wydziałowa Księga Jakości Kształcenia. Uchwalone uczelniane i wydziałowe procedury i instrukcje regulują:

- Nadzór nad dokumentacją i zapisami;
- Przegląd Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia;
- Tryb i zasady wyjazdu studentów na uczelnie zagraniczne w ramach programu LLP ERASMUS;
- Tryb i zasady wyjazdu studentów na praktyki zagraniczne w ramach programu LLP ERASMUS;
- Obowiązki prowadzących zajęcia dydaktyczne;
- Zaliczanie okresów rozliczeniowych;
- Tryb i zasady wykonywania prac dyplomowych inżynierskich i magisterskich;
- Praktyki studenckie;
- Rozpatrywanie podań, wniosków i odwołań;
- Etykę studentów i prowadzących zajęcia dydaktyczne;
- Rekrutację na studia;
- Ankietyzację;
- Hospitacje zajęć;
- Działania doskonalące;
- Audyt wewnętrzny.

Praktyką przyjętą na Wydziale jest dokonywanie raz w roku przeglądu programu kształcenia i uchwalanie zmian. Propozycje zmian zgłaszane są przez nauczycieli akademickich i studentów są dyskutowane podczas obrad Komisji ds. Programu Studiów i Spraw Studenckich. Zaakceptowane zmiany są poddawane pod obrady Rady Wydziału i stosowną uchwałą, wprowadzane do programu studiów. Wszystkie zmiany wprowadzane do programu studiów muszą uzyskać akceptację Samorządu Studenckiego Wydziału Architektury.

Sposób oceniania studentów jest określony w „Karcie przedmiotu”. Zaliczenie przedmiotu projektowego odbywa się w formie publicznej prezentacji pracy.

Jakość kadry dydaktycznej jest stale monitorowana. Po zakończeniu każdego semestru przeprowadzane są ankiety nt. „Ocena prowadzącego zajęcia”. Informacje te są wykorzystane przy okresowej ocenie pracownika.

Raz do roku ocenie poddawana jest działalność dziekanatu.

Po zakończeniu studiów absolwenci wypełniają ankietę „Ocena jakości i przebiegu studiów”. O wynikach ankiet informowani są członkowie Rady Wydziału i Kierownicy Katedr. Informacja o przebiegu i wynikach ankiety jest przekazywana Rektorowi Politechniki Śląskiej.

Zajęcia są hospitowane zgodnie z procedurą SZJK: doktoranci raz do roku, pozostali pracownicy raz na cztery lata. Okresowa ocena pracowników dokonywana jest co 4 lata oraz przy zmianie warunków zatrudnienia.

Wydział posiada stronę internetową, na której publikowane są wszystkie istotne informacje na temat prowadzonych kierunków studiów, organizacji kształcenia i naboru oraz na temat aktualnych wydarzeń z życia Wydziału. Na Platformie Zdalnej Edukacji publikowane są informacje adresowane do grup studentów i dotyczące prowadzonych zajęć. Ponadto ważne dla studentów informacje ogłaszane są w gablotach przy dziekanacie.

III.2. Opinie prezentowane na spotkaniach.

III.2.1. Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Zgodnie z art. 132 ustawy wśród studentów jest przeprowadzana ankieta ewaluacyjna. Formularz ankiety jest dość przejrzysty, czytelny, jednolity dla całej Uczelni. Przedstawiciele wydziałowego samorządu studenckiego nie uczestniczą w formułowaniu pytań do ankiety. Studenci nie są zaznajamiani z wynikami ankiet – nie potrafią zatem stwierdzić, czy system

zapewnienia jakości kształcenia (od strony władz wydziału) poprawnie funkcjonuje. Chcieliby znać opracowania zakończonych ankietyzacji. Uważają bowiem, iż jawność tych opracowań ankiet zmobilizowałaby pracowników ocenionych negatywnie do poprawy tego, co zostało skrytykowane. Studenci nie dostrzegają poprawy metod stosowanych przez prowadzących, co do których zgłosili zastrzeżenia; mimo iż ankiety wypełniają co semestr w formie elektronicznej bądź papierowej. Od znajomych słyszeli bądź sami zauważyli, iż po ankietyzacjach wzrasta ilość hospitacji zajęć.

III.2.2. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Nauczyciele akademicy, głównie w trakcie rozmów indywidualnych, na ogół pozytywnie oceniali wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia i działania podejmowane w tym zakresie w Uczelni.

III.3. Informacja na temat działalności Biura Karier, monitorowania losów absolwentów i ocena podejmowanych w uczelni działań w tym zakresie.

Biuro Karier działa na Politechnice Śląskiej w Gliwicach od 1997 r. Głównym celem funkcjonowania Biura Karier Studenckich jest promocja na rynku pracy studentów i absolwentów Politechniki Śląskiej, a także pomoc w pozyskiwaniu przez nich pracy. Biuro zajmuje się gromadzeniem informacji o firmach funkcjonujących na rynku pracy i możliwościach zatrudnienia w nich absolwentów różnych kierunków studiów. Pakiet propozycji dla studentów obejmuje m.in.: pomoc w przygotowaniu CV, listu motywacyjnego, ofert pracy itp. oraz trening w zakresie rozmów wstępnych z pracodawcami i analizę ich przebiegu. Każdy ze studentów ma możliwość skorzystania z pomocy doradcy zawodowego, uczestniczenia w cyklu zajęć warsztatowych (kreatywna osobowość, techniki twórczego myślenia, proces podejmowania decyzji, negocjacje); uzyskania informacji o praktykach, kursach, stażach organizowanych w kraju i za granicą oraz możliwościach kontynuowania nauki na studiach podyplomowych. Pakiet propozycji dla pracodawców zawiera m.in.: zamieszczanie ofert pracy w banku danych i pozyskiwanie stosownych kandydatów; ocena predyspozycji osobowościowych i merytorycznych rekomendowanych kandydatów; organizowanie prezentacji mających na celu kształtowanie pozytywnego obrazu przyszłego pracodawcy, udział w "Targach Pracy i Praktyk".

Uwaga zgłoszona przez studentów:

W wizytowanej Uczelni funkcjonuje Biuro Karier. Prowadzi ono działalność głównie w zakresie pośrednictwa pracy, a także aktywizacji zawodowej studentów. Ponadto studenci mogą uczestniczyć w licznych szkoleniach organizowanych bądź prowadzonych przez pracowników biura. Losy absolwentów nie są regularnie monitorowane. Studenci obecni na spotkaniu działalność Biura Karier uznali za właściwą.

W Uczelni i na Wydziale działa, pozytywnie oceniony przez Zespół Oceniający, wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Członkowie Zespołu Oceniającego stwierdzili, że na Wydziale przeprowadzane są ankiety studenckie oraz hospitacje kadry dydaktycznej, prowadzone przez Dziekana i wyznaczonych pracowników. Ankiety studenckie są opracowywane, a ich wyniki przedstawiane pracownikom.

Część IV. Nauczyciele akademicki.

IV.1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Liczba nauczycieli akademickich jednostki:

Tabela nr 3.

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy		Dodatkowe miejsce pracy	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	9	5 (4)	3 (2)	1	0
Doktor habilitowany	8	6 (4)	2	0	0
Doktor	74	66 (11)	8	0	0
Pozostali	11	9	1	0	1
Razem	102	86 (19)	14 (2)	1	1

W nawiasach podano liczby dotyczące nauczycieli akademickich zaliczonych przez Zespół Oceniający do minimum kadrowego.

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach:

Tabela nr 4.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2005	10 (6)	- (-)	- (-)
2006	1 (-)	1 (1)	- (-)
2007	8 (3)	- (-)	- (-)
2008	4 (-)	- (-)	- (-)
2009	6 (2)	2 (2)	- (-)
Razem	29 (11)	3 (3)	- (-)

W nawiasach podano liczby dotyczące nauczycieli akademickich zaliczonych przez Zespół Oceniający do minimum kadrowego

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

IV.2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

IV.2.1. Ocena formalno-prawnych wymagań dotyczących minimum kadrowego.

Wszystkie osoby zaproponowane do minimum kadrowego:

- złożyły na początku roku akademickiego 2009/2010 oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego kierunku „architektura i urbanistyka”;
- spełniają warunek określony w art. 9 pkt. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, tzn. stanowią minimum kadrowe nie więcej niż dwukrotnie;
- spełniają warunek określony w § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144, poz. 1048, z późn. zm.) - są zatrudnione w Uczelni na podstawie mianowania lub umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy nie krócej niż od początku roku akademickiego;
- spełniają warunek określony w § 8 ust. 2 ww. rozporządzenia, tj. Uczelnia stanowi dla nich podstawowe miejsce pracy;
- spełniają warunek określony w § 8 ust. 3 ww. rozporządzenia, tj. prowadzą osobiście na kierunku „architektura i urbanistyka” co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych (pracownicy samodzielni) lub co najmniej 90 godzin (doktorzy).

IV.2.2. Ocena wymagań merytorycznych dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144, poz. 1048, z późn. zm.) minimum kadrowe dla kierunku „architektura i urbanistyka” na poziomie studiów pierwszego stopnia stanowi zatrudnienie co najmniej trzech nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego, w tym co najmniej dwóch posiadających dorobek naukowy w zakresie danego kierunku studiów i co najmniej jednego posiadającego dorobek naukowy w dziedzinie nauki związanej z danym kierunkiem studiów oraz zatrudnienie co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, w tym co najmniej pięciu posiadających dorobek naukowy w zakresie danego kierunku studiów i co najmniej jednego posiadającego dorobek naukowy w dziedzinie nauki związanej z danym kierunkiem studiów. Stosownie do § 6 ust. 4 tego rozporządzenia, minimum kadrowe dla kierunku „architektura i urbanistyka” na poziomie studiów drugiego stopnia stanowi zatrudnienie co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego, w tym co najmniej 5 posiadających dorobek naukowy w zakresie tego kierunku studiów oraz co najmniej 1 nauczyciela akademickiego posiadającego dorobek w dziedzinie nauki związanej z tym kierunkiem studiów, a także zatrudnienie co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, spośród których co najmniej 4 posiada dorobek naukowy w zakresie tego kierunku studiów, a co najmniej 2 – w zakresie dziedziny nauki związanej z tym kierunkiem studiów. Zgodnie z § 12 tego rozporządzenia, przepis § 6 ust. 4 stosuje się także do minimum kadrowego dla studiów jednolitych magisterskich do czasu ich zakończenia].

Wykaz minimum kadrowego nauczycieli akademickich ocenianego kierunku przedstawiono w **Załączniku nr 5** do niniejszego raportu (zestawienie tabelaryczne) obejmującym łącznie 21 dydaktyków, w tym - 10 osób to profesorowie i doktorzy habilitowani, w tym 6 profesorów tytularnych oraz 11 osób to dydaktycy ze stopniem naukowym doktora. Wszyscy reprezentują dyscyplinę „architektura i urbanistyka”

Dziedziny pokrewne dla kierunku reprezentowane są w grupie pozostałych pracowników (patrz zamieszczony w Raporcie Samooceny wykazy pracowników poszczególnych katedr).

Są to przedstawiciele sztuk plastycznych, w tym: 1 profesor tytułarny, 2 doktorów habilitowanych, 1 doktor, 1 magister.

Taki układ profilu merytorycznego kadry nauczycieli akademickich jest w pełni prawidłowy dla kierunku „architektura i urbanistyka”.

Wysokiej klasy dorobek naukowy w zakresie ocenianego kierunku studiów posiadają wszyscy dydaktycy zaliczeni do minimum kadrowego, w tym przede wszystkim dydaktycy z grupy profesorskiej. Ich dorobek naukowy znany jest powszechnie i wysoko oceniany w środowiskach polskich architektów i urbanistów. Bliższe omówienia tego dorobku jest dostępne w Raporcie Samooceny.

IV.3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów.

Wg stanu na dzień 30.11.2009. na 1190 studentów przypada 21 dydaktyków stanowiących minimum kadrowe, co daje proporcję 1: 57. Jest to liczba większa od niezbędnego minimum (1:80).

IV.4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych.

Obsada dydaktyczna poszczególnych przedmiotów jest w pełni prawidłowa, zgodna z kompetencjami poszczególnych pracowników: profesorów, adiunktów i wykładowców. Na podkreślenie zasługuje wyraźnie widoczna szeroka rozpiętość szczegółowych specjalizacji naukowych w ramach szeroko rozumianej architektury i urbanistyki (historia architektury, ruralistyka, architektura energooszczędna, restrukturyzacja i rewitalizacja terenów przemysłowych - szczególnie ważna dla regionu).

Dobitnym potwierdzeniem wysokich kompetencji kadry wizytowanego kierunku i obsady zajęć zgodnej z tymi kompetencjami, są licznie uzyskiwane prestiżowe nagrody za poszczególne prace dyplomowe zrealizowane w ostatnich latach na kierunku oraz za inne prace studenckie w ramach różnych konkursów krajowych i międzynarodowych (szczegółowy zestaw nagród w Raporcie Samooceny).

Nauczyciele akademicki wizytowanego kierunku, poza godzinami dydaktycznymi dostępni są dla studentów w ściśle wyznaczonych godzinach konsultacji odbywanych w pomieszczeniach poszczególnych katedr. Wspomniane godziny konsultacyjne koordynowane są z rozkładem zajęć, tak że dają pełną możliwość korzystania z nich przez studentów. W sensie ilościowym dostosowywane są do bieżących potrzeb studentów.

Ponadto wszyscy pracownicy kierunku pozostają w stałym kontakcie internetowym ze studentami (służbowe adresy pracowników dostępne na stronie [www. Wydziału](http://www.Wydziału)). Wykorzystywana jest również w pewnym zakresie platforma zdalnej edukacji. Stosowane są takie formy specjalnych zajęć terenowych (wizje lokalne dla poszczególnych tematów pilotowane przez dydaktyków), a także okazjonalne wycieczki edukacyjne obejmujące terytoria krajowe i zagraniczne.

Okazjonalnie, na zajęcia kursowe zapraszani są specjaliści zagraniczni (w tym m.in. z Hiszpanii, Niemiec, Czech, USA, Wielkiej Brytanii). Organizowane są wystawy i prezentacje dorobku w/w specjalistów obejmujące osiągnięcia naukowe i twórcze.

Włączanie w proces dydaktyczny instytucji społecznych i podmiotów gospodarczych odbywa się głównie poprzez liczne inicjatywy konkursowe dla studentów poprzedzane merytorycznymi kontaktami (wizytacje, prezentacje) z przedstawicielami w/w instytucji i podmiotów, oraz późniejszymi konsultacjami realizowanymi w trakcie przygotowywania opracowań studenckich. Organizowane są również w pomieszczeniach Wydziału dydaktyczne ekspozycje nowych technologii, materiałów, realizacji architektonicznych i budowlanych przygotowywane przez wybrane firmy, instytucje, pracownie itp.

IV.5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z Zespołem Oceniającym.

Spotkanie pracowników kierunku z Zespołem Oceniającym odbyło się 13.04.2010, w godz. 12.00-13.00. W zebraniu uczestniczyło około 90 nauczycieli akademickich: asystentów, adiunktów i profesorów.

W początkowej części zebrania przewodniczący Zespołu Oceniającego przypomniał podstawowe zasady pracy Zespołu, procedury, wymagania akredytacyjne oraz wstępne oceny ocenianego kierunku, w ogólnym zarysie w pełni pozytywne. Wymieniony został właściwy przebieg hospitowanych zajęć dydaktycznych, prawidłowy poziom prac dyplomowych i poprawność dokumentacji procesu dyplomowania.

Wspomniane zostały niedociągnięcia związane z niemożnością pełnego przystosowania pomieszczeń budynku do wymagań nowoczesnych sal wykładowych, brak stałego nagłośnienia niektórych sal, słabe przystosowanie budynku dla osób niepełnosprawnych ruchowo, szczupłość miejsca na Wydziale dla pracy własnej studentów w godzinach poza zajęciami.

Nastąpiły również odniesienia do uwag studentów przedstawionych w początkowej części zebrania studenckiego, takie jak zdaniem studentów: zbyt mocno rozbudowany program studiów II stopnia, konieczność długiego oczekiwania na dodatkowe konsultacje (wynikający z dużej liczby studentów oczekujących na indywidualne konsultacje), czy zdaniem niektórych studentów nadmierne rozbudowanie niektórych przedmiotów kursowych.

Równocześnie podkreślono, że 100% studentów obecnych na zebraniu zadeklarowało pełne zadowolenie ze studiowania na tym kierunku, w tej Uczelni, chęć podjęcia studiów II stopnia, oraz w przeważającej części chęć podjęcia własnej aktywności zawodowej na miejscu, w kraju.

Jeden z ekspertów w wypowiedzi wstępnej podkreślił wysoki poziom naukowy i zawodowy kadry dydaktycznej, jej mocną pozycję w środowiskach architektów i urbanistów, znaczące, powszechnie odnotowywane osiągnięcia naukowe grupy dydaktyków specjalizujących się w zagadnieniach historii architektury, urbanistyki i konserwacji zabytków (choć studenci nie do końca rozumieją wagę historycznych uwarunkowań dla współczesnego projektowania architektonicznego i urbanistycznego).

Podkreślając stan minimum kadrowego, z sześcioma profesorami tytularnymi, wskazywał na konieczność stałej troski o dalszy rozwój kadry naukowej poprzez kolejne tytuły naukowe, habilitacje, doktoraty.

Przedstawiciele pracowników podkreślili mocno, iż w środowiskach architektonicznych funkcjonują obecnie procedury związane z koniecznością potwierdzania europejskiego standardu nauczania na kierunku „architektura i urbanistyka”, całkowicie niezależnie od akredytacji przyznawanej przez Państwową Komisję Akredytacyjną, co wyraźnie obniża rangę uzyskanej akredytacji państwowej.

W odniesieniu do studiów II stopnia podkreślano dobitnie faktyczne wprowadzenie tego rodzaju studiów wbrew stanowisku ośrodków akademickich, zabiegających ostatnio bezskutecznie o utrzymanie na kierunku „architektura i urbanistyka” studiów jednolitych magisterskich. Zespoły dydaktyczne stanęły wobec konieczności pospiesznego przystosowywania procesu dydaktycznego do potrzeb studiów dwustopniowych, co powoduje pewne niedociągnięcia organizacyjne, a czasem także merytoryczne.

Ponadto, struktura studiów dwustopniowych osłabia możliwość kształtowania świadomości studentów w zakresie konieczności konsekwentnego toku postępowania projektowego od badań specjalistycznych i studiów, odmiennych dla każdego typu obiektów - do poszukiwania koncepcji projektowych osadzonych w realiach lokalnych.

Dydaktycy odnotowali również pogłębiającą się wśród kolejnych roczników studentów słabnącą świadomość rangi pamięci historycznej i znaczenia dziedzictwa kulturowego dla procesów współczesnego życia, wskazującą na luki edukacyjne z okresu przedmaturalnego.

IV.6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Teczki osobowe nauczycieli akademickich zawierają dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy oraz przebiegu zatrudnienia, w szczególności zaś poświadczane za zgodność z oryginałem odpisy uzyskanych tytułów i stopni naukowych, a także zaświadczenia o odbyciu szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zaświadczenia lekarskie. Akty mianowania oraz umowy o pracę zostały podpisane zgodnie ze statutem Uczelni. W teczkach znajdują się aneksy zmieniające warunki aktów mianowania oraz umów o pracę, na mocy których dostosowano dokumenty dotyczące nawiązania stosunków pracy do brzmienia ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, zgodnie z art. 264 ust. 8 - zawarto w nich informację o Politechnice Śląskiej w Gliwicach jako podstawowym miejscu pracy w rozumieniu ustawy. Wniosek: **Dokumentacja osobowa nauczycieli akademickich prowadzona jest w sposób wzorowy.**

Kryteria minimum kadrowego są spełnione zgodnie z obowiązującymi wymaganiami, na prawidłowym poziomie liczbowym i merytorycznym. Korzystna jest także relacja między liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe dla kierunku „architektura i urbanistyka” a liczbą studentów kształconych na tym kierunku – wynosi ona 1 : 57 w porównaniu z dopuszczalną wynoszącą 1 : 80.

W grupie kadry samodzielnej 6 dydaktyków to profesorowie tytularni, a 4 to doktorzy habilitowani. Wyraźnie widoczna jest także tendencja stałego rozwoju kadry dydaktycznej (planowane habilitacje i tytuły profesorskie).

Obsada kadrowa wszystkich przedmiotów jest właściwa, odpowiadająca kompetencjom kadry dydaktycznej, potwierdzonym publikacjami naukowymi i działalnością zawodową.

Potwierdzeniem wysokiego poziomu merytorycznego kadry i prawidłowości obsady przedmiotów wg specjalności są liczne nagrody krajowe i międzynarodowe uzyskiwane przez studentów kierunku.

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa.

V.1. Ocena działalności naukowej,

Wydział Architektury Politechniki Śląskiej **uzyskał 2 kategorię** w klasyfikacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Kategoria ustalona została przez Komisję badań na Rzecz Rozwoju Gospodarki Rady Nauki w dniu 30 czerwca 2006r.

Prace naukowe prowadzone na Wydziale, związane z kierunkiem „architektura i urbanistyka”, są skoncentrowane na następujących problemach:

- rozwój zrównoważony w urbanistyce i architekturze,
- planowanie i zagospodarowanie przestrzenne,
- rozwój metropolitalny,
- rewitalizacja terenów przemysłowych,
- kształtowanie przestrzeni mieszkaniowych i publicznych,
- estetyka środowiskowa,
- metodologia badań naukowych w architekturze,
- teoria architektury i projektowania,
- ochrona dziedzictwa kulturowego,
- budynek inteligentny i energooszczędny.

Efektami badań naukowych są:

- publikacje (w tym monografie i rozdziały w monografiach),
- rozwój kadry naukowej (uzyskiwane stopnie naukowe),
- zbliżenie nauki i praktyki (indywidualny udział w ciałach doradczych i opiniotwórczych władz lokalnych i regionalnych oraz indywidualna realizacja zamawianych prac projektowych),
- wzbogacenie oferty dydaktycznej,
- uzyskiwane nagrody za prace naukowe.

Zestawienie liczbowe publikacji pracowników Wydziału znajduje się Załączniku Nr 6 do niniejszego Raportu. Szczegółowe wykazy publikacji osób, zarówno zaliczonych do minimum kadrowego jak i innych uczestniczących w nauczaniu na Wydziale znajdują się w Załącznikach nr 3 i nr 6 do Raportu Samooceny . Na podstawie przeglądu tych wykazów można stwierdzić, iż publikacje te ukazują się w czasopiśmie, zeszytach naukowych i zbiorach referatów naukowych typowych dla środowiska twórców

architektury, stąd brak publikacji (poza jedną w latach 2007 –209) w czasopismach z tzw. „listy filadelfijskiej”.

Należy podkreślić, iż z inicjatywy Wydziału Architektury powołane zostało recenzowane czasopismo naukowe „Architecture, Civil Engineering, Environment”. Jest to kwartalnik anglojęzyczny, ukazuje się regularnie od 2008 roku. Rocznie ukazuje się w nim kilkadziesiąt artykułów naukowych. Ze szczegółami dotyczącymi czasopisma można zapoznać się na stronie internetowej: <http://acee-journal.pl/>.

Stwierdza się, że wizytowana jednostka prowadzi szeroką działalność naukową związaną z wszystkimi ważniejszymi polami badawczymi dyscypliny „architektura i urbanistyka”, z mocnym rozbudowywaniem wątków historyczno-konserwatorskich, projektowania architektury sakralnej i przemysłowej, a także mieszkalnej, specyficznych uwarunkowań problemów terenów poprzemysłowych, z nawiązaniem do bieżących potrzeb regionu, tworząc wyraziste środowisko badawcze z utrwaloną pozycją naukową, w skali ogólnokrajowej, a często także międzynarodowej. Warto podkreślić, że wzrost zainteresowania w społeczeństwie zagadnieniami jakości życia i środowiska człowieka odpowiada tendencji do prowadzenia na Wydziale badań naukowych ukierunkowanych na: rozwój zrównoważony w urbanistyce i architekturze oraz technologie energooszczędne, informatyczne i telekomunikacyjne w architekturze i urbanistyce.

Finansowanie badań naukowych odbywa się ze środków własnych Uczelni, z dotacji na badania własne i działalność statutową, z pozyskanych grantów i badań zleczanych. Na opiniowanym kierunku realizowane są granty promotorskie MNiSW (5 grantów w 2009 roku), granty własne oraz granty Rektora Politechniki Śląskiej, które wspomagają dokończenie prac habilitacyjnych.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki, lata 2007-2009.

Wspieranie rozwoju własnej kadry dotyczy głównie przewodów doktorskich i habilitacyjnych, wspierania publikacji i udziału pracowników w konferencjach naukowych:

- Przewody doktorskie: Wydział Architektury prowadzi wspólnie z Wydziałem Budownictwa środowiskowe studia doktoranckie w systemie stacjonarnym. Uczestnicy studiów otrzymują opiekuna naukowego.
Poszczególne projekty badawcze, które mają stanowić podstawę dysertacji otrzymują grant ze środków przeznaczonych na Badania Własne. Niezależnie

od tego promotorzy wraz z doktorantami zachęceni do występowania o granty promotorskie o Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

- Przewody habilitacyjne: Rektorskie granty habilitacyjne przyznawane po zaopiniowaniu przez Radę Wydziału dla dwóch osób. Pozostali kandydaci mogą ubiegać się o grant w ramach środków na badania własne.
- Ponadto publikacje książkowe wspierane są ze środków na badania własne. Wydział rezerwuje pewne środki także na pokrycie kosztów tłumaczeń oraz koszty wydania artykułów w czasopismach.
- Wydział organizuje kilka cyklicznych konferencji naukowych. Wyjazdy na konferencje wspierane są pod warunkiem przygotowanie odpowiedniego wystąpienia i jego akceptacji przez recenzentów.

Z inicjatywy pracowników Wydziału Architektury, powołane zostało Konsorcjum Naukowe: „Energia, budynek, miasto”. Celem konsorcjum jest wymiana wiedzy i doświadczeń oraz prowadzenie wspólnych działań. W ramach konsorcjum odbywają się coroczne sympozja naukowe. Umowa Konsorcjum została zawarta pomiędzy Wydziałami Politechniki Śląskiej: Architektury; Budownictwa; Inżynierii Środowiska; Elektrycznym; oraz Katowicką Spółdzielnią Mieszkaniową; Zakładem Ogrodniczym w Paczynie; Przedsiębiorstwem Budowlano-Produkcyjno- Handlowym „ML-BUD.”

Z inicjatywy pracowników Wydziału Architektury powołano Konsorcjum Naukowe – „Interdyscyplinarne badania środowiska zbudowanego”. W skład konsorcjum wchodzi: Politechnika Śląska, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, Wyższa Szkoła Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach, oraz Instytut Systemów Sterowania w Chorzowie. Corocznie odbywają się seminaria, na których prezentowane są wyniki wspólnie prowadzonych prac badawczych odnoszących się przede wszystkim do obiektów uczelnianych.

Efektem działania jest dotychczas jeden Zeszyt Naukowy nr 47 / 2008 z 17 publikacjami, w tym 9 publikacji z Wydziału Architektury.

Na podkreślenie zasługują liczne publikacje rejestrujące prace studenckie, w tym tematyczne tomiki materiałów z praktyk studenckich.

W ramach efektów wdrożeniowych, rozumianych tu głównie jako realizacje projektów architektonicznych, urbanistycznych i planistycznych wymienić trzeba:

- Zwycięstwo w konkursie na założenia programu rewitalizacji dzielnicy Zabłocie w Krakowie (zespół autorski pracowników Wydz. Architektury Polit. Śl.), uchwała Rady Miasta o skierowaniu do realizacji;
- Projekt Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego (zespół autorski pracowników Wydz. Architektury Polit. Śl.), uchwała Sejmiku Woj. Śląskiego o skierowaniu do realizacji;
- I miejsce w konkursie realizacyjnym na projekt Centrum Nauki KOPERNIK w Warszawie (zespół autorski pracowników Wydz. Architektury Polit. Śl.);
- „Ochrona Dziedzictwa Kulturowego Kresów Wschodnich” - projekt rewaloryzacji i odbudowy zespołu kościelno-klasztornego oo Franciszkanów w Bołszowcach (Ukraina) wraz z Rezerwatem Historycznym „Stary Halicz”, Ukraina (realizacja w toku).

W ostatnich latach pracownicy wizytowanego kierunku uzyskali liczne prestiżowe nagrody za osiągnięcia twórcze i naukowe, w tym m.in. kilka nagród o zasięgu międzynarodowym, nagrody I-stopnia w konkursach architektonicznych i urbanistycznych, nagrody Ministra: Budownictwa, Infrastruktury, Nauki i Szkolnictwa Wyższego (łącznie 13 nagród i wyróżnień resortowych, głównie za prace doktorskie i habilitacyjne). Stanowią one potwierdzenie wysokiego poziomu naukowego i projektowego poszczególnych nauczycieli akademickich kierunku „architektura i urbanistyka” Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

W ramach opiniowanego kierunku wyraźnie zaznacza się aktywność naukowo-zawodowa związana z licznymi konferencjami naukowymi (w latach 2007-09 łącznie 14, w większości cyklicznych konferencji), najczęściej o zasięgu międzynarodowym, organizowanymi przez jednostki i pracowników Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Tematyka tych konferencji związana jest z szeroko rozumianymi polami aktywności zawodowej architektów i urbanistów, często łącząc teorię z potrzebami praktycznymi regionu.

V.2. Ocena studenckiego ruchu naukowego.

Przy Wydziale Architektury działają cztery studenckie koła naukowe:

1. „Koło Naukowe Historii Architektury”.

Koło działa od 1989 r. Studenci koła regularnie uczestniczą w międzynarodowych warsztatach studenckich: Fundacji Romualdo del Bianco we Florencji i w Seifhennersdorf. Organizują wystawy historyczno-konserwatorskie w Kutnej Horze (Rep. Czeska), Gliwicach i

Katowicach. W 2008r koło uzyskało wyróżnienie w Konkursie o Nagrodę Fundacji na rzecz Politechniki Śląskiej dla Najlepszego Studenckiego Koła Naukowego Uczelni.

2. „Koło Naukowe Odnowy Terenów Poprzemysłowych”. Koło działa od 1997 r. Celem koła jest pogłębianie wiedzy z zakresu architektoniczno-urbanistycznego zagospodarowania terenów poprzemysłowych. Studenci w ramach prac koła zapoznają się z aktualnymi sposobami rekultywacji terenów poprzemysłowych, biorą udział w międzynarodowych warsztatach naukowych o tematyce związanej z działalnością koła, współpracują z instytucją naukowo-edukacyjną Bauhaus-Dessau, organizują wystawy. Uzyskane doświadczenia wykorzystują w projektach konkursowych i pracach dyplomowych.

3. „Grawizja”, Koło działa od 2006 r. Celem koła jest doskonalenie warsztatu projektanta ze szczególnym uwzględnieniem nowych technologii komputerowych. W zakres działalności koła wchodzi także rozwijanie zainteresowań poprzez prowadzenie prac badawczych oraz uczestnictwo w programach badawczych wraz z naukowcami Politechniki Śląskiej, wyjazdy studialne i udziały w konkursach.

4. „+IKAWA”. Koło działa od 2006r. Celem koła jest propagowanie wśród studentów nurtów architektury współczesnej. W zakres działalności wchodzi organizacja wyjazdów studialnych, wystaw i warsztatów promujących działalność studentów Wydziału w innych ośrodkach akademickich w kraju i za granicą. Innym elementem działalności koła jest organizacja wykładów i spotkań z wybitnymi architektami działającymi w regionie.

Ponadto studenci Wydziału zorganizowali Studencki Teatr „Remont” mający status uczelniany. Przygotowują 2-3 premiery rocznie pod kierunkiem zawodowego reżysera. Opiekunem Teatru jest pracownik Wydziału.

Studenci i dyplomanci oraz doktoranci biorą czynny udział w pracach badawczych realizowanych przez poszczególne zakłady i zespoły naukowo-dydaktyczne. Studenci są autorami lub współautorami publikacji w czasopismach o zasięgu ogólnokrajowym i wydawnictwach wydziałowych, a także mają udział w pracach konkursowych i w projektach architektonicznych i urbanistycznych.

Wydział współpracuje z firmami i organizacjami samorządu terytorialnego zainteresowanymi poszukiwaniem nowych rozwiązań projektowych dla swych produktów. Samorządom lokalnym pomaga w kształtowaniu i prowadzeniu polityki przestrzennej gmin. Współpraca jest realizowana poprzez udział pracowników i studentów Wydziału w organach doradczych, organizowanie i uczestnictwo w konkursach architektoniczno-urbanistycznych i prowadzenie warsztatów projektowych dla wyboru najlepszych koncepcji rozwiązań.

Związek działalności naukowo-badawczej z procesem dydaktycznym pracowników i studentów Wydziału dokumentują liczne doniesienia prasowe i druki ulotne. Przykładem może być publikacja pt. „*Ruda wielkie miasto, Ruda piękne miasto*”. Gliwice 2009; która przedstawia koncepcje przestrzennego zagospodarowania terenu Śląskiego Parku Naukowo-Technologicznego w Rudzie Śląskiej, przygotowane w ramach warsztatów projektowych przez studentów Wydziału Architektury pod kierunkiem pracowników Wydziału.

Studenci Wydziału są włączani do konferencji naukowych, na których przedstawiane są wyniki warsztatów „Odnowa Krajobrazu Miejskiego” (ULAR) i „Nowoczesność w Architekturze”, a słuchacze studiów doktoranckich obowiązkowo przedstawiają własne projekty badawcze na posiedzeniach Komisji Urbanistyki i Architektury Polskiej Akademii Nauk Oddział w Katowicach. Studenci Wydziału biorą aktywny udział w studenckim ruchu naukowym (koła naukowe, „Ogólnopolskie Stowarzyszenie Studentów Architektury” - OSSA” i in.).

Wydział jest organizatorem, w cyklu dwuletnim, ogólnopolskich konferencji doktorantów (w roku 2010 odbyła się czwarta konferencja). Dyskusja z udziałem pracowników i studentów z innych uczelni architektonicznych w kraju, znajduje wyraz w artykułach publikowanych w specjalnym wydawnictwie Zeszytów Naukowych Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

Uwagi zgłoszone przez studentów:

Studenci wizytowanego kierunku mogą pogłębiać swoją wiedzę pracując w licznych kołach naukowych. Prowadzą one różnego rodzaju badania (np. z zakresu architektoniczno-urbanistycznego), organizują wystawy historyczno-konserwatorskie, biorą udział w międzynarodowych warsztatach naukowych o tematyce związanej z działalnością koła, wspomagają wydział w akcjach promocyjnych. Studenci prezentują wyniki swoich badań podczas konferencji naukowych i zdobywają za nie nagrody. Wydział wspiera działalność kół udostępniając zaplecze laboratoryjne, odpowiednie oprogramowanie i sprzęt. Część członków koła uczestniczy w badaniach naukowych prowadzonych na wizytowanym Wydziale. Działalność naukowa wspierana jest we właściwym stopniu.

V.3. Ocena współpracy międzynarodowej.

Wydział jest członkiem instytucjonalnym lub działa przez swoich pracowników w następujących organizacjach międzynarodowych:

- EAAE – European Association for Architectural Education,
- Le Notre – Thematic Network on Landscape Architecture,
- ECLAS – European Council of Landscape Architecture Schools,
- IAPS - International Association for People-environment Studies,
- Fundacja Romualdo del Bianco, Florencja,
- Deutsche Akademie für Städtebau und Landesplanung,
- ICOMOS - Międzynarodowa Rada Ochrony Zabytków i Miejsc Historycznych,
- ECOVAST - European Council for the Village and Small Town,
- Sächsische Verein für Volksbauweise,
- The John Paul II Foundation, Watykan,
- DOCOMOMO.

Program nauczania jest porównywany i korygowany na płaszczyźnie krajowej oraz w ramach międzynarodowych programów współpracy.

Politechnika Śląska uczestniczy w programie LLP/ERASMUS od roku akademickiego 1998/99 (wtedy Socrates/Erasmus). Wydział prowadzi wymianę z 19 uczelniami partnerskimi kierunku architektura i urbanistyka w programie LLP ERASMUS: Vrije Universiteit Brussel, Fachhochschule Aachen, Universität Kassel, Fachhochschule Lausitz, Copenhagen School of Design and Technology, Universitat Jaume I, Castello de la Plana k/Barcelony, Universidad Politecnica de Valencia, Ecole Nationale Supérieure d'Architecture de Marseille, Ecole Nationale Supérieure d'Architecture de Saint-Etienne, Università degli Studi di Bologna, Universidade de Coimbra, Universidade da Beira Interior, Chalmers Tekniska Högskola Goteborg, Gazi University Ankara, Izmir Institute of Technology, VIA University Collage, Horsens, Kowno Technologijos Universitetas, Hochschule Zittau / Görlitz (FH).

Komisja Kwalifikacyjna zakwalifikowała na wyjazdy w roku akademickim 2009/2010: 37 studentów na studia w uczelniach zagranicznych (na 1 lub 2 semestry); 19 studentów na praktyki w firmach w Krajach Unii Europejskiej (od 3 – 5 miesięcy).

W roku akademickim 2009/2010 na Wydziale studiuje 14 studentów zagranicznych. W semestrze zimowym sześcioro studentów z: Hiszpanii, Francji, Litwy i Turcji.

Wymiana kadry:

- W ramach LLP ERASMUS:

- 2007 – Chalmers Techniska Högskola Goteborg, – Ecole Nationale Supérieure d'Architecture de St.Etienne, – Ecole Nationale Supérieure d'Architecture de Marsylia, Universität Kassel, – Fachhochschule Aachen,
- 2008 – Ecole Nationale Supérieure d'Architecture de St. Etienne,
- 2009 – Università degli Studi di Bologna/Cesena, – Ecole Nationale Supérieure d'Architecture de St.Etienne.

- Poza LLP ERASMUS:

- 2007 – z Cottbus, – Portsmouth,
- 2008 – z Kassel,
- 2008 - grupa pracowników i studentów - Bellin,
- 2009 - z Kansas City,
- 2009 - z Leeds,
- 2009 - (10 osób) z Leeds.

Załącznik Nr 7 – Wykaz tematów prac naukowych i dydaktycznych realizowanych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi

Kadra wizytowanego kierunku rozwija aktywną działalność badawczą, tworząc wyraziste środowisko naukowe, osadzone w realnych potrzebach regionu. Stwierdza się bogaty dorobek naukowy, mieszczący się w najnowszych nurtach problemowych, właściwych dla dyscypliny „architektura i urbanistyka” gwarantujący wysoką jakość nauczania.

Na podkreślenie zasługuje rozwijająca się stale dwustronna wymiana studencka z zagranicznymi ośrodkami akademickimi (wymiana z 19 uczelniami partnerskimi) oraz włączanie studentów w niektóre badania naukowe i wymianę międzynarodową, a także organizowanie konferencji naukowych o zasięgu międzynarodowym. Studenckie kontakty międzynarodowe utrzymywane są stale również w ramach działalności czterech kół naukowych.

Ogólnie stwierdza się, że aktywność naukowa i kontakty międzynarodowe stanowią tu solidną podstawę merytoryczną dla prowadzenia kształcenia I oraz II stopnia, na kierunku „architektura i urbanistyka” w Politechnice Śląskiej w Gliwicach na Wydziale Architektury.

Część VI. Baza dydaktyczna.

VI.1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej do potrzeb ocenianego kierunku.

Zbiorcza charakterystyka bazy dydaktycznej:

Opiniowany kierunek wyróżnia się dość dobrą, mocno rozbudowaną, stale poszerzaną specjalistyczną i dość dobrze wyposażoną bazą dydaktyczną. Składają się na nią

profesjonalnie wyposażone dla potrzeb kierunku sale wykładowe audiowizualne, sale seminaryjne, ćwiczeniowe, specjalistyczne pracownie (rysunku, malarstwa i rzeźby), pracownie komputerowe z profesjonalnym zapleczem. Wydział korzysta również z multimedialnych sal dydaktycznych Centrum Edukacyjno-Konferencyjnego Politechniki Śląskiej (budynek sąsiadujący z budynkiem Wydziału).

Baza dydaktyczna dostosowana jest do specyfiki kierunku „architektura i urbanistyka” oraz trybu studiowania zapewniając prawidłową realizację celów kształcenia. Stwierdza się, że liczba i powierzchnia sal dydaktycznych, laboratoriów, pracowni specjalistycznych i komputerowych jest dostosowana do liczby studentów oraz specyfiki merytorycznej prowadzonych zajęć; w salach ćwiczeń, laboratoriach i pracowniach liczba stanowisk jest adekwatna do powierzchni pomieszczenia i liczby studentów odbywających zajęcia. Urządzenie sal i ich estetyka na dobrym poziomie. Wydział dysponuje znaczną ilością przenośnego sprzętu audio-wizualnego, zgodnego z potrzebami kierunku. Ogólnie stwierdza się można, że baza dydaktyczna, którą dysponuje kierunek zapewnia pełną realizację standardów kształcenia.

Wydział (w tym oceniany kierunek) posiada stałą sieć komputerową oraz sieć bezprzewodową EDUORAM, która pokrywa zasięgiem cały budynek. Studenci posiadają wolny i bezpłatny dostęp do sieci w każdym miejscu w budynku. Czynna jest strona internetowa wydziału oraz platforma zdalnej edukacji, na której umieszczane są materiały dydaktyczne. W salach ćwiczeniowych, a także na korytarzach czy w bufecie, studenci pracują na swoich komputerach (bez potrzeby korzystania z pracowni komputerowej).

W zakresie dostępności pomieszczeń dydaktycznych dla osób niepełnosprawnych: Wydział posiada sale dydaktyczne, windę, toalety dostępne dla osób niepełnosprawnych ruchowo.

Wydział dysponuje również licznymi materiałami dydaktycznymi do poszczególnych przedmiotów. Są to modele, makiety, plansze, prezentacje multimedialne, modele 3D, opracowania studialne, itp. Na poszczególnych piętrach znajdują się przeszklone gabloty prezentujące niektóre z nich. Działa również otwarta w 2005 roku Galeria Wydziału Architektury, której celem jest prezentowanie prac studentów, wystaw tematycznych z zakresu „architektury i urbanistyki”. W ciągu pięciu lat działalności, w Galerii odbyło się ponad 70 wystaw (czas trwania wystawy ok. 2-3 tygodni). Na Wydziale odbywają się okresowo kiermasze czasopism i wydawnictw naukowych i zawodowych z zakresu architektury i urbanistyki (3-4 razy w roku). Wydział posiada stały punkt bezpłatnej

dystrybucji materiałów informacyjnych (czasopisma, foldery branżowe) umieszczony w bufecie studenckim.

Studenci działający w kołach naukowych wykorzystują sale ćwiczeniowe i seminaryjne do spotkań po zajęciach. Poza zajęciami w salach, konsultacje z prowadzącymi odbywają się także w pomieszczeniach poszczególnych katedr. Samorząd Studencki posiada wydzielone pomieszczenie na Wydziale. Studenci spotykają się w przerwach pomiędzy zajęciami w bufecie wydziałowym (10 stołów, 60 miejsc siedzących) oraz mają możliwość pracy własnej na jednym z pięter budynku (duże stoły kreślarskie dostępne z korytarza). Na Wydziale działa punkt poligraficzny i sklepik papierniczy.

Zajęcia z Języków Obcych studentów Wydziału realizowane są przez Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych. Studium jest jednostką międzywydziałową podlegającą bezpośrednio Rektorowi Uczelni. Prowadzi naukę języków: angielskiego, niemieckiego, francuskiego, hiszpańskiego, włoskiego i rosyjskiego – w pomieszczeniach Wydziału.

Zajęcia z Wychowania Fizycznego oraz wszelkie aktywności sportowe studentów Wydziału realizowane są przez Ośrodek Sportu Politechniki Śląskiej. Obiekty Ośrodka zlokalizowane są w ramach kampusu w bezpośrednim sąsiedztwie Wydziału. Są to między innymi: hala sportowa z widownią na 1000 miejsc, nowa hala sportowa z widownią na 500 miejsc, trzy siłownie, sala judo, sala do koszykówki, lodowisko sztuczne, 8 kortów do tenisa ziemnego, trzy boiska do siatkówki plażowej, dwa boiska do koszykówki ulicznej.

Studenci korzystają również z opieki medycznej akademickiej wielospecjalistycznej przychodni lekarskiej w Gliwicach (w pobliżu kampusu).

Archiwa i magazyny Wydziału:

Część archiwalno-magazynowa znajduje się w piwnicy budynku. Piwnice wyremontowane i zmodernizowane służą jako magazyn prac modelarskich i rzeźbiarskich. Każda z katedr posiada własną piwnicę do archiwizowania prac, co stanowi szczególnie korzystną sytuację, istotną dla specyfiki kierunku.

Zasoby biblioteczne, dostępność:

Całość zasobów bibliotecznych Wydziału znajduje się w Bibliotece Głównej Politechniki Śląskiej, gdzie wydzielony został katalog dotyczący zbiorów z dyscypliny „architektura i urbanistyka”. Biblioteka znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie budynku Wydziału, czynna jest od poniedziałku do piątku od 8.00-19.00 oraz w soboty w godz. Od 9.00-14.00. Aktualnie zapisanych do Biblioteki jest 1.200 czytelników z Wydziału

Architektury, którzy stanowią około 40% wszystkich czytelników Czytelni II (tj. około 7.000 studentów rocznie). Książek z dyscypliny „architektura i urbanistyka” w katalogu biblioteki (krajowych i zagranicznych) jest ponad 5 000 pozycji. Zasoby są stale wzbogacane przez nowe zakupy. Prenumerowane są także liczne czasopisma branżowe w tym: krajowe 22 tytuły i zagraniczne 10 tytułów. Biblioteka posiada system informacji komputerowej on-line OPAC. Od 2010 r. dostępna jest nowa baza z zakresu architektury i budownictwa ICONDA, z której można korzystać poprzez stronę internetową. Biblioteka posiada także własne zasoby publikacji w postaci cyfrowej. W budynku biblioteki znajduje się bezprzewodowa sieć internetowa w systemie EDUORAM. Rozwiązania to zapewnia studentom pełny dostęp do zbiorów.

Stan techniczny obiektu:

Obiekt spełnia wymagania przepisów Prawa budowlanego, BHP, P. Poż., SANEPID i inne. Książka obiektu oraz protokoły z przeglądów technicznych budowlano-instalacyjnych, higieniczno-sanitarnych są dostępne u administratora budynku. W ostatnich pięciu latach dokonane zostały prace modernizacyjne w tym: wymiana dźwigu osobowego, remont sieci wodnej i sieci CO, remonty sal ćwiczeniowych, remont i wyposażenie sal wykładowych, adaptacja dwóch pomieszczeń po magazynie na sale dydaktyczne. Wyraźnie widoczna jest dbałość o estetykę sal dydaktycznych i korytarzy, wyposażonych w gabloty z prezentacjami prac studenckich oraz osiągnięć naukowych i projektowych pracowników kierunku.

Planowany rozwój bazy dydaktycznej:

W miarę pozyskiwania środków (dotacja MNiSzW, granty, sponsorzy) stale rozwijane są zasoby aparatury (sprzęt komputerowy), wyposażenie wnętrz (meble) oraz inne pomoce dydaktyczne. Stale zakupywane są nowości wydawnicze wzbogacające zasoby biblioteczne. Z inicjatywy Wydziału Architektury wspólnie z Wydziałem Budownictwa, przygotowano i złożono wnioski o budowę nowego obiektu „Laboratorium budynku inteligentnego i energooszczędnego”, który uzyskał finansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego. Wydział rozpoczął także proces przejęcia w użytkowanie obiektu dawnego Studenckiego Domu Kultury (Kinoteatru „X”), należącego do Politechniki Śląskiej.

VI.2. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia.

Obiekty dydaktyczne wizytowanego wydziału nie zostały ocenione dobrze przez studentów. Sale są dobrze wyposażone, jednak zbyt małe – część z nich jest wąska, bardzo

ciasna i długa. Wynika to z faktu, iż wykłady odbywają się w dawnych pracowniach. Budynki wydziału nie są odpowiednio dostosowane do aktualnej liczby studentów, co przekłada się na dużą zajętość sal i na konieczność przerabiania niewielkich pracowni na aule wykładowe.

Studenci Wydziału mogą korzystać z bazy rekreacyjnej i sportowej Uczelni podczas zajęć wychowania fizycznego, jako członkowie sekcji sportowych Akademickiego Związku Sportowego oraz po zajęciach w ramach wolnego czasu. Baza ta jest odpowiednia.

Przydzielanie miejsc w domach studenckich następuje zgodnie z art. 185 Ustawy. Cena zamieszkania w Domu Studenta waha się od 230 do 450zł w zależności od standardu oraz liczby współlokatorów. Uczelnia prowadzi dwie stołówki. Na wydziale funkcjonuje bufet, gdzie zakupić można posiłki i napoje. Baza noclegowa i gastronomiczna jest oceniana pozytywnie.

Budynki wydziału nie są w pełni przystosowane do potrzeb studentów niepełnosprawnych z dysfunkcją ruchu –występują liczne bariery architektoniczne, brakuje podjazdów o odpowiednim kącie nachylenia oraz wind, większość drzwi jest dość wąska. Nie ma także materiałów audiowizualnych przeznaczonych dla osób niedowidzących bądź niedosłyszących.

Baza dydaktyczna wizytowanego kierunku jest dobrze rozbudowana, pozostająca własnością Politechniki Śląskiej. Wydział jest użytkownikiem i zarządcą obiektu. Baza ta, a także profesjonalnie prowadzona biblioteka Politechniki Śląskiej, gwarantują prawidłową realizację programów przedmiotów podstawowych i kierunkowych oraz zajęć praktycznych, a także zdobycie przez studentów wiedzy i umiejętności deklarowanych w celach kształcenia i sylwetce absolwenta.

Część VII. Sprawy studenckie.

VII.1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni.

Studenci mają swoją reprezentację w Senacie Uczelni na poziomie 20% składu: wśród 56 członków Senatu jest łącznie 12 przedstawicieli studentów i doktorantów. Został więc spełniony wymóg art. 61 p.3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Studenci wchodzi w skład komisji rektorskich i senackich; w tym dyscyplinarnych.

Organy samorządu studenckiego decydują w sprawach rozdziału środków finansowych przeznaczonych przez organy uczelni na cele studenckie, co jest zgodnie z art. 202 ustawy.

Wśród 27 członków Rady Wydziału jest 5 przedstawicieli studentów i 1 przedstawiciel doktorantów, co stanowi 22,2%. Jest zatem spełniony wymóg art. 67 p.4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Wydziałowy organ samorządu studenckiego pozytywnie zaopiniował obowiązujące plany studiów i programy nauczania. Samorząd posiada swoje biuro, w którym są dwa komputery z dostępem do Internetu, drukarka, telefon. Finansowany jest zadaniowo.

Uczelnia zapewnia warunki wypełniania ustawowych obowiązków samorządu studenckiego. Działalność Samorządu, zarówno wydziałowego i uczelnianego, należy ocenić pozytywnie – właściwie reprezentuje interesy studenckie, poza ustawowymi obowiązkami realizuje także zadania o charakterze kulturalno-rozrywkowym i edukacyjnym.

VII.2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki.

Decyzje administracyjne są zgodne z art. 207 ustawy.

Działalność komisji stypendialnej na Wydziale należy ocenić pozytywnie. Studenci uczestniczący w spotkaniu również nie mieli uwag co do funkcjonującego systemu stypendialnego uczelni.

Zasady przyznawania pomocy materialnej są jasno określone – podane do wiadomości studentom. Zgodnie z art. 177 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, studenci stanowią wymaganą większość składu Wydziałowej Komisji Stypendialnej.

Zgodnie z art. 104. § 1. Kodeksu Postępowania Administracyjnego studenci otrzymują decyzje o przyznaniu pomocy materialnej w formie pisemnej. Odbierają je w dziekanacie bądź są im wysyłane pocztą – zgodnie z KPA listem poleconym za potwierdzeniem odbioru.

Podział Funduszu Pomocy Materialnej spełnia wymogi zawarte w art. 174 ustawy.

Politechnika Śląska zapewnia studentom odpowiednią opiekę socjalną i materialną.

VII.3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Dnia 13 kwietnia 2010 odbyło się spotkanie ze studentami wizytowanego kierunku. W spotkaniu wzięło udział ok. 90 studentów wizytowanego kierunku, przedstawiciele wszystkich lat studiów I i II stopnia, a także 4. i 5. roku jednolitych studiów magisterskich.

Rozmowę ze studentami rozpoczęto od pytania o ogólną opinię na temat studiów. Studenci okazali się zadowoleni z wybranego kierunku, wydziału i uczelni. Niemalże wszyscy – gdyby ponownie wybierali kierunek studiów i uczelnię - dokonaliby takiego samego wyboru.

Na pytanie o dostęp do regulaminu studiów, regulaminu pomocy materialnej i harmonogramu roku akademickiego studenci potrafili wskazać, jak znaleźć te dokumenty.

Większość obecnych przyjechała na studia spoza Gliwic. Przy wyborze szkoły wyższej kierowali się jej dobrą opinią uczelni, kadrami pedagogicznymi, możliwościami zdobycia odpowiedniego wykształcenia, a zwłaszcza zainteresowaniami.

Podczas spotkania pozytywnie odniesiono się do pracy władz dziekańskich, zwłaszcza pani prodziekan ds. studenckich. Godziny przyjęć i możliwości skontaktowania się z dziekanami oceniono jako bezproblemowe. Zgłosili jednak uwagę, iż nie zawsze przepływ informacji między dziekanatem/władzami wydziału a studentami jest poprawny.

Prowadzący są dostępni w salach w godzinach konsultacji, określanych na początku każdego semestru. Przedstawiają program zajęć oraz ustalają przejrzyste zasady zaliczeń przedmiotów na początku semestru. Wymiana informacji pomiędzy studentami a prowadzącymi odbywa się wieloma drogami: poczta mailowa, strony internetowe, ogłoszenia w gablotach umieszczonych na wydziale.

Rozkład egzaminów jest podawany do informacji odpowiednio wcześniej. Terminy ustalane są przez studentów, co pozwala im odpowiednio rozmieścić egzaminy w ciągu trwania sesji.

Studenci stwierdzili, iż opłaty za powtarzanie zajęć dydaktycznych bądź semestru są bardzo wysokie. Ponadto skrytykowali obowiązujące programy studiów – uznali, iż niekiedy wymagane są od nich treści, które będą omawiane w kolejnych semestrach. Negatywnie odniesiono się również do metod prowadzenia projektów – zdaniem studentów wykonywane projekty często są bezużyteczne, co więcej: nie uczy się ich pracy w grupie. Wątpliwości budzi również sposób wyboru zajęć fakultatywnych – decyduje tu zasada „kto pierwszy, ten lepszy”.

W kwestii wyboru specjalizacji i promotora powiedzieli, że nie ma problemu z zaproponowaniem własnego tematu i doborem opiekuna pracy.

Spośród uczestników spotkania jeden student uczestniczył w wymianie studenckiej w ramach programu Erasmus. Nikt z obecnych nie słyszał, by osoby, które spędziły semestr w uczelni zagranicznej, miały problem z zaliczeniem zrealizowanych przedmiotów.

Prowadzone przez Uczelnię lektoraty oceniono jako prowadzone na średnim poziomie. Zgłoszono zapotrzebowanie na zajęcia z dziedziny architektury prowadzone w języku obcym.

Zapytani o zasoby biblioteki studenci stwierdzili, że nie zawsze są wystarczające. Korzystnie ocenili godziny otwarcia czytelni i wypożyczalni uczelnianej. Skrytykowali fakt zamknięcia biblioteki wydziałowej i przeniesieniu jej zbiorów do Biblioteki Głównej Politechniki Śląskiej.

Zasady obowiązujące przy przyznawaniu pomocy materialnej ocenili jako jasne i zrozumiałe. Zapytani o działalność kół naukowych na wydziale stwierdzili, iż funkcjonują one dość aktywnie.

Mieszkańcy domów studenckich (ok.1/3 obecnych na spotkaniu) pozytywnie odnieśli się do warunków socjalnych zapewnianych w akademikach Uczelni. Pozostali dobrze podsumowali fakt, że na wydziale znajduje się bufet i że mogą korzystać z usług ksero. Pozytywnie oceniono możliwość działania w innych licznych klubach, stowarzyszeniach, organizacjach studenckich.

Uczelnia spełnia kryteria dotyczące oceny spraw studenckich w zakresie funkcjonowania systemu pomocy materialnej. Funkcjonowanie komisji stypendialnych jest zgodne z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym. Regulamin opłat dodatkowych jest zgodny z przepisami ustawy.

Politechnika Śląska spełnia wymogi zawarte w kryteriach oceny spraw studenckich związanych z działalnością studencką. Stwarza dogodne warunki do działalności organizacji studenckich oraz kół naukowych. W Uczelni funkcjonują organizacje działające w zakresie kultury i sportu. Uczelniany samorząd studentów może liczyć na wsparcie Władz Uczelni. Wydział i Uczelnia spełniają wymagania ustawowe w zakresie przedstawicielstwa studentów w organach kolegialnych oraz odpowiednich komisjach. Uczelnia zapewnia właściwe warunki od strony dydaktycznej i socjalno-bytowej. Studenci aktywnie działają w samorządzie studenckim, kołach naukowych oraz pozostałych organizacjach.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów.

VIII.1. Album studenta prowadzony jest w wersji elektronicznej centralnie dla całej Uczelni zgodnie z przepisami § 9 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia

2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634). Zawiera wszystkie wymagane informacje. Numer albumu przypisany jest studentowi na wszystkich kierunkach i poziomach studiów realizowanych przez studenta w tej Uczelni. Numer albumu studenta odpowiada numerowi wpisanemu w indeksie studenta i w legitymacji studenckiej.

VIII.2. Księga dyplomów prowadzona jest w wersji elektronicznej centralnie dla całej Uczelni, zgodnie z przepisami § 11 ust. 3 ww. rozporządzenia.

VIII.3. Protokoły zaliczenia przedmiotu zawierają informacje wymagane przepisami § 10 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu studiów, tj. nazwę przedmiotu, imiona i nazwiska studentów, numery albumu, oceny, daty i podpisy osób zaliczających, wskazanie i podpis osoby prowadzącej i zaliczającej przedmiot. W protokoły wpisuje się oceny zgodne z regulaminem studiów.

VIII.4. Rejestr wydanych legitymacji i indeksów prowadzony jest w wersji papierowej zgodnie z przepisami wyżej wymienionego rozporządzenia. Indeksy wypełniane są również w sposób prawidłowy.

VIII.5. Teczki osobowe studentów, absolwentów i osób skreślonych prowadzone są przez Dziekanat. Analiza wykazała, iż w teczkach znajdują się wszystkie wymagane dokumenty. Numer dyplomu wpisywany jest zgodnie z przepisami § 11 ust. 3 ww. rozporządzenia, tj. liczba porządkowa stanowi numer dyplomu. Dyplomy sporządza się w wymaganym przepisami terminie trzydziestu dni od dnia złożenia egzaminu dyplomowego.

VIII.6. Przepisy art. 207 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym przewidują, iż do decyzji podjętych w indywidualnych sprawach studenckich stosuje się odpowiednio przepisy ustawy Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz.1071, z późn. zm.). Wydawane decyzje o przyjęciu i nie przyjęciu na studia w trybie art. 169 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, o udzieleniu urlopu oraz o skreśleniu z listy studentów spełniają wymogi określone w wyżej wymienionych przepisach. Zawierają następujące elementy: oznaczenie organu, datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji. Uzasadnienie faktyczne zawiera wskazanie faktów, które

uznano za udowodnione, dowodów, na których się oparto, zaś uzasadnienie prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa.

Wniosek: dokumentacja toku studiów prowadzona jest zgodnie z przepisami prawa.

Część IX. Podsumowanie.

IX.1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta		X			
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania		X			
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna		X			
Cz. II	Efekty kształcenia		X			
Cz. V	Badania naukowe			X		
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		
Cz. VI	Baza dydaktyczna			X		
Cz. I, VII	Sprawy studenckie		X			
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki		X			
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem		X			
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia			X		

IX.2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku.

Biorąc pod uwagę zainteresowanie kandydatów studiami, zapotrzebowanie rynku pracy, przedstawioną wyżej ocenę spełnienia standardów, szczególnie w zakresie kadry naukowo-

dydaktycznej i efektów kształcenia oraz odnotowując znaczny przyrost bazy materialnej w okresie od poprzedniej wizytacji (2005 r.), należy stwierdzić, iż perspektywy utrzymania i rozwoju kształcenia na kierunku „architektura i urbanistyka” na Wydziale Architektury Politechniki Śląskiej są bardzo dobre.

Warszawa, 20 maja 2010 r.

Przewodniczący Zespołu Oceniającego

Prof. dr hab. inż. Krzysztof Kędzior

